

Protokół nr 43/IV/2017
posiedzenia Komisji Kultury Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 4 kwietnia 2017 r.

Obecność na posiedzeniu:

stan Komisji: 11 radnych,

obecnych: 11 radnych,

oraz zaproszeni goście.

Listy obecności stanowią **załącznik nr 1** i **załącznik nr 2** do niniejszego protokołu.

II. Posiedzeniu Komisji przewodniczył:

Przewodniczący Komisji radny p. **Grzegorz Matuszak**;

III. Proponowany porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu nr 42/III/2017 z dnia 7 marca 2017 r.
2. Informacja w sprawie wniosku dotyczącego wynajęcia Fundacji Kellerów – w trybie bezprzetargowym – lokalu użytkowego 1U, położonego przy pl. Wolności 7/8 w Łodzi.
3. Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmiany nazwy ulicy – **druk BRM nr 49/2017**.
4. Inne sprawy nazewnicze.
5. Sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2014 – 2017” za lata 2015 – 2016 – **druk nr 85/2017**.
6. Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie miasta Łodzi na 2017 rok – **druk nr 86/2017**.
7. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

IV. Przebieg posiedzenia i przyjęte ustalenia.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: po stwierdzeniu quorum, na podstawie podpisów na liście obecności radnych, otworzył posiedzenie komisji. Prowadzący powitał radnych i zaproszonych gości. Pan przewodniczący poinformował, że członkowie komisji otrzymali zaproszenie wraz z proponowanym porządkiem obrad w drodze elektronicznej.

Następnie prowadzący zapytał o uwagi do porządku obrad.

Uwag nie zgłoszono.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poddał pod głosowanie przyjęcie porządku obrad w zaproponowanym brzmieniu.

Komisja w głosowaniu 6 głosami za – jednomyślnie – przyjęła dzienny porządek obrad.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: przystąpił do realizacji dziennego porządku obrad.

Ad. 1) Przyjęcie protokołu nr 42/III/2017 z dnia 7 marca 2017 r.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poinformował, że projekt protokołu został przesłany do członków komisji w drodze elektronicznej oraz był do wglądu u sekretarza komisji. Zapytał o uwagi.

Uwag nie zgłoszono.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: zaproponował przyjęcie protokołu nr 42/III/2017 z dnia 7 marca 2017 r.

Komisja w głosowaniu 7 głosami za – jednomyślnie – przyjęła protokołu nr 42/III/2017 z dnia 7 marca 2017 r.

Ad. 2) Informacja w sprawie wniosku dotyczącego wynajęcia Fundacji Kellerów – w trybie bezprzetargowym – lokalu użytkowego 1U, położonego przy pl. Wolności 7/8 w Łodzi.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poinformował, że po poprzednim posiedzeniu komisji na którym podjęliśmy decyzję, aby zaprosić przedstawicieli fundacji i wysłuchać założeń do programu ich działania wpłynęło pismo od Fundacji Kellerów, że rezygnują z tego lokalu, ponieważ nie dysponują środkami, aby go przystosować do swoich potrzeb.

W związku z tym rozpatrywanie wcześniej złożonego wniosku jest bezprzedmiotowy i możemy uznać, że punkt 2 mamy zrealizowany.

Ad. 3) Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmiany nazwy ulicy – druk BRM nr 49/2017.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: o wprowadzenie do bieżącego punktu porządku obrad poprosił radnego pana Włodzimierza Tomaszewskiego, aby zreferował projekt w imieniu własnym i pozostałych projektodawców.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: główną intencją tego projektu jest ostatnie zdanie z uzasadnienia, ponieważ w gruncie rzeczy ustanowienie tej ulicy po wojnie wynikało głównie z faktu dużej przychylności prezydenta Roosevelta dla systemu stalinowskiego i komunizmu. Wynikało to z kontaktów alianckich.

W każdym razie byliśmy tego ofiarami jeśli chodzi o państwo, ponieważ patron tej ulicy wyraził zgodę na to, aby dość lekką ręką oddać Polskę w strefę wpływów Związku Sowieckiego. Ponieważ koło historii się toczy i prezydent, który przyczynił się do uwolnienia Polski od komunizmu funkcjonował w latach osiemdziesiątych jest więc propozycja, aby tę nazwę Roosevelta zamienić na Ronalda Reagana.

Postulaty te pojawiały się od dłuższego czasu i mam nadzieję, że ci którzy się w tej materii wypowiadali z różnych środowisk poglądów nie zmienili. Natomiast chciałbym wskazać na to, że w ramach opiniowania tego projektu otrzymałem informację, że koszt wymiany tablic byłby w granicach 500 złotych do 1 000 zł. Więc jeśli to rzeczywiście jest główny powód negatywnej opinii ze strony zwłaszcza Skarbnika Miasta, to chyba jest problem do pokonania także przez zaangażowanie społeczne. Są deklaracje społeczne, żeby z środków prywatnych sfinansować koszty wymiany tablic.

Proszę państwa o opinię pozytywną.

Pytania i dyskusja.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: pozwolę sobie skierować pewną refleksję, ale ze znakiem zapytania. Ponieważ motywacja, którą pan był łaskaw wygłosić jest troszkę z gatunku znanego historykom: *Stoń a sprawa polska*. Sprzedał nas Roosevelt, ale był on przecież bardzo wybitnym prezydentem Stanów Zjednoczonych, który wprowadził w latach trzydziestych politykę Nowego Ładu wyjścia z wielkiego kryzysu gospodarczego. Był szefem państwa, które prowadziło II wojnę światową. I jego nie interesowała taka czy inna Polska, tylko jego interesowało zwycięstwo w wojnie z Niemcami i z Japonią. Stąd musiał dogadywać się z różnymi sojusznikami. Dlatego też, moim zdaniem, patrzenie tylko przez pryzmat co zrobił nam dobrze, czy co zrobił nam źle Roosevelt, Reagan – nie jest chyba racjonalne. Jeśli jednak przekona mnie pan, że jest to słuszny punkt widzenia, to dam się przekonać. Uważam, że Roosevelt jest jednym z wybitnych mężów stanu XX wieku, jednym ze zwycięzców II wojny światowej i dlatego jest moja wątpliwość, czy rzeczywiście należy go pokarać odebraniem nazwy ulicy.

A jednocześnie – co z moratorium panie radny? Pamiętajmy o konieczności zmian w dokumentach mieszkańców zamieszkujących tę ulicę.

Radny p. Bartosz Domaszewicz: myślę, że ten zapal w lustrowaniu życia Roosevelta wydaje mi się na tyle niepoważny, że nie warto z nim w ogóle dyskutować. Jeśli jednak pan radny chce zmieniać nazwę tej ulicy, to może zostanemy w rodzinie. Proponuję, aby pan radny zmienił projekt i nadał nazwę Eleonory Roosevelt, wybitnej działaczki społecznej i współtwórczyni praw człowieka. To na zasadzie żartu. Wydaje mi się, że takie pomysły na lustrowanie Roosevelta są dosyć absurdalne.

Wiceprzewodniczący komisji radny p. Bartłomiej Dyba – Bojarski: został jeszcze Teodor – już taka propozycja też kiedyś była. Natomiast poważniej, to ja rozumiem, że Roosevelt miał swoje niewątpliwe osiągnięcia z punktu widzenia Stanów Zjednoczonych, ale nie za to go kochamy. W Jałcie zachował się tak, jak się zachował. Według tego co na dzisiaj wiadomo, wiemy że nawet nie próbował uzyskać czegokolwiek więcej; z punktu widzenia Polski nas sprzedał. A tutaj decydujemy o zasługach dla naszego kraju oceniając te, które w przypadku Reagana są niewątpliwe. Dlatego uważam, że ta zmiana nie jest wcale nie na miejscu i ona jest jak najbardziej potrzebna.

Dodam tylko, że moratorium owszem uchwaliliśmy, ale to jest tak że nie zrzekliśmy się swoich uprawnień w zakresie nazewnictwa ulic. I można mieć wątpliwości, czy takie moratorium jest w ogóle legalne. A po trzecie, owszem jest tam sporo adresów, ale jeśli chodzi o mieszkańców, to z wyjątkiem jednej kamienicy nikt tam już chyba nie mieszka. Koszt tej wymiany duży nie będzie. Jest tam kilka instytucji samorządowych i państwowych. Większość z tych kamienic jest tuż jednak pusta.

Radny p. Bartosz Domaszewicz: jestem ciekaw, czy projektodawca przewiduje stanowisko w sprawie Churchilla. Moglibyśmy przyjąć też stanowisko – apel, aby i Churchilla z książek czy coś, bo on też w Jałcie był.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: z tym że Churchill dostał Pokojową Nagrodę Nobla.

Wiceprzewodniczący komisji radny p. Bartłomiej Dyba – Bojarski: z Churchillem była inna sytuacja w Jałcie. Nie prowadźmy dyskusji czysto historycznej. Natomiast Roosevelt

sprzedał nas lekką ręką i bez zmużenia okiem wręcz przeszkadzając Churchillowi, które ten próbował niezbyt mocno, ale podejmować.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: Roosevelt był Amerykaninem i interes Ameryki był dla niego przede wszystkim ważny. Dlatego nasze pretensje są małosłowne.

Radny p. Sylwester Pawłowski: nie chciałbym przywoływać naszego moratorium dotyczącego istniejących nazw ulic, bo wszyscy sobie z tego zdajemy sprawę i od czasu do czasu na to wewnętrzne postanowienie się powołujemy.

Chciałbym zwrócić uwagę na trzy kwestie:

Po pierwsze – Instytut Pamięci Narodowej zakwestionował nazwy ulic w Łodzi, ale nie dostrzegłem tam ulicy Delano Roosevelta jako tego, który byłby kojarzony z wrzuceniem Polski do państw bloku wschodniego jako działanie wspierające Stalina; przecież można byłoby się tego spodziewać.

Druga kwestia – przypominam sobie jak dużo kontaktów z Ambasadą Stanów Zjednoczonych miał UMŁ w momencie kiedy chcieliśmy jedną z łódzkich ulic nazwać imieniem Ofiar Terroryzmu. Pomijam fakt niezrozumienia w ogóle idei w Ambasadzie Stanów Zjednoczonych tego problemu. Musieliśmy tłumaczyć, że chodzi o ofiary, a nie o nazwanie ulicy mianem terroryzmu.

Wreszcie trzecia kwestia dotycząca również naszego partnera, który podejrzewam, że z różnym natłokiem, ale jednak śledzi to co się w Polsce dzieje w odniesieniu czy do historii Stanów Zjednoczonych, czy do prowadzonych aktualnie polityki czy do prezydentów. Dla Stanów Zjednoczonych nie będzie zrozumiałe dlaczego tak żonglujemy nazwami patronów zamieniając jednego prezydenta drugim prezydentem. Będziemy musieli zająć w tej sprawie jakieś stanowisko. Być może dokonamy nie takiej oceny historycznej jakiej oczekują Amerykanie.

Amerykanie chcąc uniknąć tego typu problemów najczęściej numerują ulice i aleje. W związku z tym – tym bardziej nie będą dla nich zrozumiałe te działania, które w naszym mieście podejmujemy.

Zanim Ronald Reagan został Republikaninem był gorącym orędownikiem Partii Demokratycznej w Stanach Zjednoczonych. Będąc już nawet prezydentem USA nigdy krytycznie o Delanie Roosevelcie się nie wypowiedział.

Zainteresowanych odsyłam do stosownych lektur w tej sprawie. Myślę, że nie warto jednego amerykańskiego prezydenta zastępować drugim tylko dlatego, aby utwierdzić się w megalomańskich przekonaniach.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: Roosevelt nie był komunistą. I to nie chodzi o regulację związaną z ustawą nakazującą zmiany ulic, którym patronują byli działacze komunistyczni. Natomiast w tym wypadku mamy do czynienia z nazwą i patronem, który instalację komunizmu w Polsce umożliwił. Jest faktem, że Reagan nawet kiedyś popierał Roosevelta, dostrzegał jego osiągnięcia w zakresie wychodzenia Ameryki z kryzysu w okresie międzywojnia. Natomiast kompletnie nie podzielał poglądów w zakresie polityki, która uzależniła Polskę i kraje bloku wschodniego od państwa komunistycznego, a nawet później dalej bardzo krytycznie w latach siedemdziesiątych podchodził do zachowań, które

były spadkiem po polityce Roosevelta, traktowania i sprzedawania podbitych narodów, zmuszania ich do akceptowania swojego niewolnictwa.

To jest bardzo ważny element. A to że ofiary komunizmu są i to w wielkiej skali, te odkrywane dzisiaj w coraz większym zakresie zbrodnie komunistyczne potwierdzają, że gdyby Polska nie była za zgodą Roosevelta pod wpływem Związku Sowieckiego, moglibyśmy tych ofiar uniknąć.

Co innego działanie alianckie w walce z Niemcami, a co innego oddawanie kogoś później w niewolę, czy też w zależność. To jest bardzo ważne. I chociażby ze względu na ofiary komunizmu warto jednak zmienić patrona z tego, który umożliwił instalację komunizmu, na tego który uwolnienie Polski od komunizmu w olbrzymim zakresie zapewnił.

Wniosek o zmianę nazwy jest w moim przekonaniu w pełni zasadny. Koszty finansowe nie są wielkie, a dokonania prezydenta proponowanego na nowego patrona tejże ulicy są w naszym kraju bardzo doceniane.

Ja już nie podnosiłem elementy, który też jest bardzo istotny, że Roosevelt dość biernie podszedł do kwestii Holokaustu. Także to doświadczenie związane z przekazem Karskiego świadczy o tym, że nie jest to przywódca, lider, który ma szczególne zasługi z punktu widzenia tego dramatu, który się w Polsce odbywał i który był spotęgowany właśnie uległością Roosevelta wobec Stalina.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: gdyby nie porozumienie Roosevelta, Stalina i Churchilla, to być może dzisiaj wisiałoby nam nad głowami zupełnie inne godło.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: równie dobrze można byłoby takie analogie przeprowadzać do każdego okresu historycznego. Natomiast liczą się skutki. Zwycięstwo w wojnie jest bardzo ważne tylko że jednak, mimo wszystko, oddawanie dość dużego terytorium i to z dość dużą łatwością w zależność od drugiego państwa w sytuacji także olbrzymienia zaangażowania Polaków w tę walkę i w tej wojnie, to oznacza, że jednak byliśmy traktowani przedmiotowo.

Innych pytań i głosów w dyskusji nie zgłoszono.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poddał pod pozytywne zaopiniowanie komisji projektu uchwały w sprawie zmiany nazwy ulicy – **druk BRM nr 49/2017.**

Komisja w głosowaniu 3 głosami za, przy 8 głosach przeciw oraz braku głosów wstrzymujących się negatywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmiany nazwy ulicy – **druk BRM nr 49/2017.**

Ad. 4) Inne sprawy nazewnicze.

Wniosek w sprawie nadania nazwy rondu CKD Południe dla intencyjnie popartej już przez KK nazwy Grembach.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: opiniowaliśmy już intencję nadania nazwy **Grembach** dla ronda położonego na skrzyżowaniu ulic Niciarnianej, Czechosłowackiej i Niciarnianej. Pojawiła się nazwa konkurencyjna, a mianowicie **CKD Południe**. Inicjatywę w sprawie tej nazwy podjęły władze Centrum Kliniczno –

Dydaktycznego. Grembach jest historyczną nazwą łódzką, natomiast nazwa CKD Południe jest raczej topograficznym nazwaniem. W związku z tym, co państwo sądzą w tej materii? Czy dalej opowiadamy się za Grembachem? Czy są uwagi?

Uwag nie zgłoszono.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: ponieważ nie ma uwag, proponuję abyśmy wyrazili w głosowaniu swoją opinię. Czy jesteśmy za Grembachem, czy ewentualnie gotowi jesteśmy uznać, żeby to rondo nazywało się CKD Południe. Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem nazwy Grembach?

Wynik głosowania za poparciem nazwy Grembach: 9 głosów za.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem nazwy CKD Południe?

Wynik głosowania za poparciem nazwy CKD Południe: 0 głosów za, 2 głosy wstrzymujące się.

Ponowienie wniosku w sprawie nowo powstającej ulicy imienia profesora Władysława Raczkowskiego. Skonkretyzowanie działek: 473/39, 473/44, 473/45, 473/46 skwer na skrzyżowaniu ulic Traugutta i Kilińskiego.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: wniosek w sprawie nadania jednej z łódzkich ulic nadać imię profesora Władysława Raczkowskiego znajduje się w naszej komisji już od jakiegoś czasu. Sprawa została umieszczona w banku nazw.

Aktualnie wniosek został ponowiony przez przedstawicieli łódzkiej szkoły filmowej oraz przedstawicieli środowiska artystycznego. Skonkretyzowano także lokalizację. Proponowana do nazwania przestrzeń to skwer na skrzyżowaniu ulic Traugutta i Kilińskiego obejmujący działki 473/39, 473/44, 473/45, 473/46.

Wiceprzewodniczący komisji radny p. Bartłomiej Dyba – Bojarski: ja w tej sprawie otrzymałem pismo wczoraj. Nadawcami pisma jest Rady Wydziału Aktorskiego PWSFTviT im. Leona Schillera w Łodzi oraz łódzkiego środowiska artystycznego. Proponowana do nazwania przestrzeń to skwer na skrzyżowaniu ulic Traugutta i Kilińskiego obejmujący działki 473/39, 473/44, 473/45, 473/46. Jest to obszar, gdzie teraz stoi srebrna lokomotywa.

Kierownik w Łódzkim Ośrodku Geodezji p. Izabela Pawłowska: jeśli chodzi o ww. działki, to tak się składa, że na ich części jest również skwer Strzelca. Wszystkie cztery działki mają uregulowany stan prawny. Trzy z tych działek są we władaniu ZDiT, jedna we władaniu Wydziału Gospodarki Komunalnej. Dlatego terenu na dzień dzisiejszy nie ma nazwy.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: ja myślę, że to nie jest kolizyjne jeśli chodzi o te lokalizacje i chciałem poprzeć te propozycje, ponieważ patron wielostronnie się kojarzy. Być może byłoby zawsze lepiej, aby to było w sąsiedztwie teatru, ale ponieważ teatr powstawał kiedyś i na dworzec przyjeżdżało wielu tych, którzy do teatru specjalnie się udawali, po drugiej stronie mamy LCD to uważam, że patron akurat w tym miejscu, gdzie teraz stoi lokomotywa mogłaby być przyjęty. I proszę państwa, aby to poprzeć.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: czy są inne uwagi?

Uwag nie zgłoszono.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: ponieważ nie ma uwag, proponuję abyśmy intencyjnie przyjęli propozycję nadania nazwy ww. skwerowi imienia profesora Władysława Raczkowskiego. A projekt uchwały przygotujemy na kolejną komisję po uzyskaniu wszystkich danych z ŁOG. Kto z państwa radnych jest za poparciem intencji nadania skwerowi na skrzyżowaniu ulic Traugutta i Kilińskiego nazwy profesora Władysława Raczkowskiego?

Wynik głosowania za poparciem intencji nadania skwerowi na skrzyżowaniu ulic Traugutta i Kilińskiego nazwy profesora Władysława Raczkowskiego: 10 głosów za – jednomyślnie.

Informacja w sprawie postępu prac w sprawie skweru Latających Babć.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poinformował, że sprawa jest cały czas w toku. Pierwsza teren lokalizacji obejmującej skrzyżowanie ulic Traugutta i Sienkiewicza ma być sprzedany i prawdopodobnie będzie zabudowany, to skwer zniknie.

Ja prowadziłem rozmowy z paniami z organizacji Latające Babcie. Miały one dokonać wyboru. Wolontariuszki wskazały dwie inne propozycje, które są aktualnie sprawdzane przez ŁOG. Są to następujące tereny: skwer przy zbiegu ulic Marii Skłodowskiej-Curie i Stefana Żeromskiego oraz skwer przy zbiegu ulic Gdańskiej i Andrzeja Struga.

Nie ma jeszcze odpowiedzi w sprawie. Proponuję zatem, abyśmy przegłosowali, że skwer Latających Babć będzie. Oczekiwanie pań zaspokoimy po otrzymaniu pełnej informacji w sprawie. Wtedy te informacje przedstawimy wolontariuszkom do wyboru lokalizacji.

Ponieważ będzie obszarowa rewitalizacja rejonu Jaracza, włókienniczej, aby skwer na rogu Jaracza i Kilińskiego, aby poświęcić właśnie Latającym Babciom. Póki co panie nie zdecydowały się. Pozostajemy przy intencji nazwania, ale nie ma jeszcze projektu uchwały.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: intencje nasze są podobne, to może przegłosujmy propozycję, aby to było na właśnie tym rogu Jaracza i Kilińskiego. W moim przekonaniu będzie to teren ładnie zagospodarowany.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: wolałbym, aby Babcie wiedziały o tej propozycji. Chciałbym, aby to one wybrały lokalizację.

Prośba o akceptację nazwy Aleja Eksploracji Marsa.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: tą sprawą zajmowaliśmy się już wcześniej. Do zgłoszonej propozycji nazewniczej zaproponowaliśmy dwie alternatywne nazwy, tj. Marsowa lub Marsjańska. Te propozycje nie odpowiadają wnioskodawcom. Na dzisiejszym posiedzeniu gościmy przedstawiciela wnioskodawców. Proszę o wypowiedź i przekonanie komisji, że zgłoszona przez Państwa nazwa jest dobrą propozycją.

Wnioskodawca p.....: inwestycja spółki Stare Złotno, która jest właścicielem terenu to nie tylko budowa domów, ale także budowa drogi. W naszej inwestycji chcemy posadzić tam szpaler drzew. Generalnie chodzi nam o piękną aleję parkową. Aleje są używane jako szerokie trakty drogowe, ale też jako aleje parkowe. I dlatego tutaj odnoszę się do pierwszego słowa.

Ja, jako osoba bardzo zainteresowana sprawami eksploracyjnymi, badaniem, rozwojem społeczeństwa. Po prostu eksploracja jest dla mnie czymś bardzo ważnym. I dlatego fakt eksploracji chciałbym uhonorować.

Obok inwestycja została uhonorowana imieniem Stanisława Lema, którego pierwsze dzieło to był *Człowiek z Marsa*. Dodatkowo zdaję sobie sprawę z tego, że jest to dość długa i nieporęczna nazwa. Jednakże w Łodzi mamy wiele ulic o długim brzmieniu, np. Pierwszego Korpusu Pancernego Wojska Polskiego. To jest naprawdę długa nazwa. Wyobrażam sobie, że słowo eksploracji byłoby napisane z małej litery. I taka nazwa najczęściej używana byłaby eks. Marsa, albo po prostu tylko Marsa.

Zaproponowane przez państwa propozycje, a jedna z nich to marsowa, uważam, że jest to nazwa niezbyt adekwatna. Jest w Łodzi ulica Marszowa. To jest raptem 1 litera. Nazwy ulic mają różne znaczenia, ale brzmienie bardzo podobne.

Druga propozycja – Marsjańska, ładnie brzmi, ale może odnosi się do baśni czy bajek. Mnie chodzi szczególnie o fakt eksploracji z tego powodu, że mamy coraz więcej misji, które już się rozpoczęły, ale także te misje na Marsa, które już niebawem będą przez wiele agencji kosmicznych będą przygotowywane. I z tego powodu chciałbym uhonorować fakt ludzkiej eksploracji, bo to jest to co się w dniu dzisiejszym dzieje.

Politechnika Łódzka aktywnie włącza się do tych działań naukowych.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: pragnę zwrócić uwagę, że aleja nie należy do nazwy.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: ja chcę stwierdzić, że skoro jest taka pasja, a ulica Lema w sąsiedztwie uzasadnia te skojarzenia, to chciałbym poprzeć pana wniosek. I tak nazwa będzie używana w skrócie. Wzbudza ona ciekawość. Jest wyrazem pasji.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: myśmy już w swoim czasie na ten temat wymienili poglądy. Uznaliśmy wtedy, że Marsjańska związana byłaby z Marsem. Marsowa kojarzy się z bogiem wojny.

Wnioskodawca p .....: ja chciałbym w nazwie zawrzeć słowo *eksploracja*.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: czy ŁOG ma uwagi w tej kwestii?

Kierownik w ŁOG p. Izabela Pawłowska: mamy opinię z Biura Architekta Miasta, która jest negatywna i z Rady Osiedla Złotno, która podjęła uchwałę, że nazwa jest stosowna.

Wnioskodawca p.....: opinia BAM jest negatywna, ponieważ było stwierdzone, że tereny są rolne i nie ma potrzeby ich nazywać. Nie było wzięte pod uwagę to, że my te domy budujemy. Opinia nie odnosi się do nazwy.

Radny p. Kamil Jeziorski: jak pan domy wybuduje i sprzeda aktem notarialnym, to już pan nie będzie właścicielem.

Wnioskodawca p.....: osoby, które będą kupowały te domy są z mojego grona.

Radny p. Kamil Jeziorski: ja mogę się zgodzić na ulicę Marsjańską.

Radny p. Sylwester Pawłowski: ja jestem przeciwny, aby do nazw ulic wprowadzać nazwy czynności. W nazwie ulic mamy do czynienia z sytuacją, która nie powinna budzić żadnych

wątpliwości. Uważam, że dokonujemy pewnego wyłomu w systemie nazewnictwa, nie tylko nazw ulic ale także i innych instytucji. Ten wyłom może przynosić niebezpieczne następstwa.

Wiceprzewodniczący komisji radny p. Bartłomiej Dyba – Bojarski: może Eksploratorów Marsa, mamy już nazwę racjonalizatorów. I też się tego nie ma wymówić. Mamy nazwy różnych hobby przewodniczącego Kacprzaka. Jeśli chodzi o uwagę pana Pawłowskiego, to się z nią zgadzam. Może eksploratorów byłoby lepiej.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: co pan na Eksploratorów Marsa?

Wnioskodawca p.....: mnie chodzi o to, że eksploracja się zaczęła i będzie trwać. Jeśli byłaby taka możliwość, to może zechcielibyście państwo poprzeć nazwę zaproponowaną przez wnioskodawców.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: za chwilę zaopiniujemy intencję nadania tej ulicy nazwy:

Kto jest za zaopiniowaniem nazwy aleja Eksploracji Marsa?

Wynik głosowania za poparciem intencji nadania ulicy nazwy aleja Eksploracji Marsa: 3 głosy za, 3 głosy przeciw, 3 głosy wstrzymujące się.

Kto jest za zaopiniowaniem nazwy aleja Eksploratorów Marsa?

Wynik głosowania za poparciem intencji nadania ulicy nazwy aleja Eksploratorów Marsa: 8 głosów za, 0 głosów przeciw, 1 głos wstrzymujący się.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: wybraliśmy nazwę aleja Eksploratorów Marsa.

Wniosek w sprawie nadania ulicy nazwy Prestiżowa lub Naturalna, lub Tropikalna.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poinformował, że do komisji wpłynął wniosek, aby nazwać drogę wewnętrzną odchodzącą od ulicy Kolumny za nieruchomością zabudowaną oznaczoną adresem Kolumny 284 biegnącą w kierunku północno – wschodnim. Wnioski na bezimienną ulicą są do wyboru trzy: Prestiżowa lub Naturalna, lub Tropikalna.

Łódzki Ośrodek Geodezji informuje, że te nazwy nie występują w spisie ulic miasta Łodzi.

Wiceprzewodniczący komisji radny p. Bartłomiej Dyba – Bojarski: zwrócił uwagę, że komisja przy nadawaniu nazw ulicom powinna również korzystać z banku nazw.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: czy możemy zapoznać się z nazwami sąsiadującymi?

Kierownik w Łódzkim Ośrodku Geodezji p. Izabela Pawłowska: ulica znajduje się pomiędzy ulicą Kolumny a Ziemiańską. W otoczeniu widzimy Platanową, Mozaikową, Gościniec, Nad Stawem.

W toku dyskusji ustalono, że komisja popiera propozycję nazwy w brzmieniu **Naturalna.**

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem propozycji: ulica naturalna?

Wynik głosowania za poparciem intencji nadania ulicy nazwy Naturalna: 8 głosów za – jednomyślnie.

Ad. 5) Sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2014 – 2017” za lata 2015 – 2016 – druk nr 85/2017.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poprosił o wprowadzenie do bieżącego punktu porządku obrad przedstawiciela Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków kierownik p. Aleksandra Sztuka: zreferowała załączone do niniejszego protokołu Sprawozdanie opisane w **druku 85/2017**.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: to Sprawozdanie jest właściwie zbiorem informacji nieporównywalnych chociaż posługuje się różnymi wskaźnikami, których nie da się porównać. 86% realizacji, o której przed momentem usłyszeliśmy to jest wartość sufitowa. Nie da się tego policzyć. Jeśli państwo wzięliby informacje ze strony 8, gdzie podaje się wartości dotyczące zadania rewitalizacji w obszarze śródmiejskim. Po pierwsze jest okres 2014 – 2020, podana jest tutaj kwota 1 170 000 000 zł. Nie wiemy jaka część tych pieniędzy została zrealizowana, wykorzystana a jaka nie – ile pozostało na kolejne lata do 2020 roku. Część państwo macie w wartościach procentowych, że to niby w 100% zrealizowane, dziś się mówi o 90% w części tych wskaźników. Jest tutaj dość duży bigos, trudny nawet do skonsumowania jako część informacyjna. Być może poszczególne fakty, które są tutaj wymienione dają jakąś orientację, przynajmniej o wartości szacunkowej jakiegoś projektu. Ale tak do końca nie wiemy jak one zostały zrealizowane. Oczywiście niektóre projekty, które były w krótszym okresie programowane – jeśli chodzi o ich realizację – można przyjąć, że zostały zrealizowane, ale żeby to zsumować i podać wartość, to ja naprawdę nie byłbym w stanie tego uczynić. Nie wiem skąd pani zwinęła de 86%. Na Komisji Planu prosiłem o dodatkowe informacje, aby je państwo ewentualnie uzupełnili i pani to przyznała, że jest pomieszanie wskaźników, ponieważ państwo przygotowywali to w oparciu o różne założenia, różnych dokumentów w tym zakresie, ale dzisiaj jest to informacja, która żeby pozwalała na ocenę całości – nie jest to możliwe. Natomiast propagandowo można zawsze wskazać, że jest to jakaś literatura, opowieść. Tego że ona ma odzwierciedlenie w rzeczywistości nie da się tutaj powiedzieć. Niestety, mamy taką praktykę już od 2010 r., że więcej jest opowieści niż konkretnych materialnych działań i efektów.

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków kierownik p. Aleksandra Sztuka: faktycznie na Komisji Planu w piątek pan radny też wymienił pewne zarzuty, m.in. odnośnie uwagi o której pan mówił na stronie 8. Ja sobie policzyłam kwotę realizacji za wszystkie działania z podzadania V rewitalizacja obszarowa. Z kwoty głównej 1 170 000 000 zł w tym momencie zostało zrealizowane niecałe 6% kwoty. Ja też chciałabym podkreślić, że po pierwsze kwota opiewająca na ponad 1 000 000 000 zł przeznaczona jest na lata 2014 – 2020. A do tego też trzeba wziąć pod uwagę, że część tych pieniędzy to jest w ogóle kwota przewidywana. W tej kwocie zawierają się również fundusze zewnętrzne, m.in. rewitalizacja kwartałowa o którą w tym momencie Łódź wystąpiła; o te środki.

Dlatego też realizacja jest na razie na tak niskim poziomie. Jeśli chodzi o te wskaźniki, ja tak samo w piątek zgodziłam się z panem radnym, że są faktycznie pomieszane. W Sprawozdaniu jesteśmy zobowiązani przyjąć tę samą metodologię, która została wpisana gminny program przyjęty uchwałą Rady Miejskiej. Tam zostały podane wiele rodzajów wskaźników do wielu różnych zadań, chociażby wskaźnik realizacji rewitalizacji powierzchni czy też np. remontu konkretnego budynku przy tak wielu zadaniach, przy tak dużym dokumencie może to być nie do końca jasne i czytelne. Co my też przyjmujemy z pokorą i przy opracowywaniu kolejnego

programu na lata 2018 – 2021 będziemy o tym pamiętać i będziemy starali się te wskaźniki tak konstruować, aby były one faktycznie czytelne i żeby jak pan radny sugerował nie były czystą propagandą tylko faktycznie były odzwierciedleniem tego co się w mieście dzieje.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: pani nie chciała powiedzieć, że była to czysta propaganda.

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków kierownik p. Aleksandra Sztuka: sporządzając to sprawozdanie nie było to absolutnie naszym celem, aby uprawiać propagandę. Po prostu opracowaliśmy bardzo dużą ilość informacji dostarczoną od różnych wydziałów i biur. Przykro nam, że tak to zostało odebrane.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: ja miałbym taki apel, aby jutro mnie pani przekonała, co mieści się w tej wartości 86%. To w ramach krzewienia wiedzy.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: ponieważ ten dokument ma charakter sprawozdania, nie głosujemy jego przyjęcia.

Ad. 6) Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie miasta Łodzi na 2017 rok – druk nr 86/2017.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: o wprowadzenie do bieżącego punktu porządku obrad poprosił przedstawiciela Wydziału Budżetu.

Dyrektor Wydziału Budżetu p. Małgorzata Wojtczak zreferowała załączony do niniejszego protokołu projekt uchwały opisany w **druku nr 86/2017**. Pani dyrektor dodała, że do projektu uchwały przygotowana jest również autopoprawka, która była w dniu dzisiejszym omawiana na Komisji Finansów. Zgodnie z autopoprawką są zaproponowane dodatkowe środki dla Wydziału Kultury w wysokości 730 000 zł dla Teatru Muzycznego. Z tego 500 000 zł propozycja przeznaczenia na premierę *Nędzników* i kwota 230 000 zł – propozycja zabezpieczenia pieniędzy na zakup projektora do projekcji obrazów. Mamy tutaj również środki w wysokości 32 900 zł. Są to propozycje pochodzące z rad osiedli. Rada osiedla Chojny Dąbrowa – 31 000 zł z przeznaczeniem dla Centrum Kultury Młodych, 1900 zł dla bibliotek.

Pytania.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: oszczędności i przesunięcia są w wyniku przetargów na co?

Dyrektor Wydziału Budżetu p. Małgorzata Wojtczak: jest to propozycja przeniesienia w związku z rozpatrzeniem ofert złożonych przez instytucje kultury. Ja być może się źle wyraziłam i związku z tym wyglądało to tak – jakby to były oszczędności. To jest po rozpatrzeniu ofert złożonych przez instytucje kultury na realizację inicjatyw kulturalnych. Jest propozycja zabezpieczenia wkładów do aplikowania projektów na organizację imprez cyklicznych, czyli w ramach środków posiadanych w Wydziale Kultury.

Dyrektor Wydziału Kultury p. Dagmara Śmigielska: to jest tylko kwestia przesunięcia związana z tym, że jak wpływają wnioski na dotacje celowe, niektóre instytucje czekają również na rozstrzygnięcia ministerialne i instytucje więcej złożyły w teatrach i w domach kultury stąd potrzeba, aby uzupełnić i na wkłady własne, i na wnioski, które zostały złożone. A ponieważ w pozostałych instytucjach tam, gdzie jest Centrum Dialogu i Fabryka Sztuki

było tych wniosków mniej, stąd jest to przesunięcie. To nie wynika z oszczędności. Jest to przesunięcie między instytucjami.

Radny p. Włodzimierz Tomaszewski: czy w kategorii dofinansowanie inicjatyw kulturalno – artystycznych nie mieszczą się granty?

Dyrektor Wydziału Kultury p. Dagmara Śmigielska: nie.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poddał pod głosowanie pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie miasta Łodzi na 2017 rok – **druk nr 86/2017.**

Komisja w głosowaniu 9 głosami za, przy braku głosów przeciw oraz braku głosów wstrzymujących się pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie miasta Łodzi na 2017 rok – **druk nr 86/2017.**

Ad. 7) Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak: poinformował o pismach, które wpłynęły do komisji:

1. Informacja w sprawie oferty placówki przy ul. Jagiellonki 4 (dot. pytań i dyskusji radnych na posiedzeniu w dniu 7 marca 2017 r.).
2. Informacja Instytutu Pamięci Narodowej w sprawie zmian nazw ulic:
3. Prośba o zorganizowanie wspólnego posiedzenia Komisji Kultury i Komisji Sportu i Rekreacji w aktualnej siedzibie Muzeum Sportu przy ul. Wolności 2.
4. Harmonogram prac związanych z oceną wykonania budżetu za 2016 przekazany przez Komisję Rewizyjną.
5. Prośba o delegowanie pana przewodniczącego KK do udziału w pracach Komisji Konkursowej – konkurs na kandydata na stanowisko dyrektora Poleskiego Ośrodka Sztuki.

Wobec braku innych spraw tym punkcie porządku obrad **przewodniczący komisji radny p. Grzegorz Matuszak** zakończył posiedzenie.

Komisja przyjęła protokół:

Grzegorz Matuszak

przewodniczący komisji

Protokół sporządziła:

Monika Olejniczak

sekretarz komisji